

بررسی رابطه عوامل بر انگیزانده شغلی بر اساس مدل هرزبرگ و رضایت شغلی کارکنان فدراسیون‌های ورزشی کشور

مرتضی رضایی صوفی^{*}، عباس شعبانی^{*}

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۵/۱۱) تاریخ پذیرش: (۱۳۹۲/۸/۱)

چکیده

هدف از انجام این پژوهش بررسی رابطه عوامل بر انگیزانده شغلی بر اساس مدل هرزبرگ و رضایت شغلی کارکنان فدراسیون‌های ورزشی منتخب بود. روش پژوهش در این تحقیق از نوع توصیفی بوده که به شکل میدانی انجام گرفته است. جامعه مورد مطالعه در این تحقیق شامل کلیه کارکنان ۲۲ فدراسیون ورزشی بودند که از بین آنها ۱۳۶ نفر به صورت تصادفی به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. ابزار جمع آوری تحقیق شامل ۳ نوع پرسشنامه (اطلاعات شخصی، عوامل انگیزشی و بهداشتی، و رضایت شغلی بود). اعتبار پرسشنامه عوامل انگیزشی- بهداشتی و پرسشنامه رضایت شغلی به ترتیب ۰/۸۳ و ۰/۸۶ بوده که نشانگر پایایی قابل قبولی آن می‌باشد. پس از جمع آوری اطلاعات با روش آمار توصیفی، آزمون کلموگروف اسپیرنف، استقل و ضریب همبستگی پیرسون به بررسی و اهداف پژوهش پرداخته شد. یافته‌های پژوهش حاکی از آن بود که در زمینه عوامل انگیزشی، قدرت تصمیم گیری و در زمینه عوامل بهداشتی، روابط بین فردی دارای بیشترین امتیاز بودند. همچنین تحلیل داده‌های استنباطی نشان می‌دهد که بین میزان رضایت شغلی کارکنان فدراسیون‌های ورزشی منتخب تفاوت معنی داری وجود ندارد و در جهت ارتباط عوامل انگیزشی و بهداشتی با رضایت شغلی کارکنان تفاوت معناداری مشاهده نگردید. و در نهایت رضایت شغلی کارکنان زن اندکی بیشتر از مردان بوده است. هر چند در بین عوامل انگیزشی و بهداشتی زنان و مردان تفاوت معنی داری دیده نشد.

واژگان کلیدی

عوامل انگیزشی، عوامل بهداشتی، فدراسیون، هرزبرگ، رضایت شغلی.

مقدمه

می شود. عوامل ارضا کننده این نیازها عوامل شغلی، درونی و نه محیطی، هستند و شامل کسب موفقیت، تحسین به خاطر انجام کار، مسئولیت بیشتر و رشد در کار می باشد. پایداری این رضایت، ترکیب محتویات شغلی به نحو مطلوب است. بدین سان باید به موازات بهسازی محیط شغلی، به برانگیختن انگیزه های خلاقه آدمی پرداخت. انگیزه های خلاقه آدمی، رضایت واقعی را در ذات، کیفیت و نتیجه کار جستجو می کنند. ضمناً، طبق نظریه انگیزش، موفقیت در صدد شناخت انگیزه هایی بر می آید که باعث می شود، شخصی از شخص دیگر تلاش بیشتری کرده و خواهان توفیق در کار است و می کوشد به نحوی آن را در افرادی که چندان رغبت ندارند بوجود آورد. اشخاصی که از این انگیزه بهره مندانه در صدد پذیرش سطح متعارفی از مخاطره در کار بر آمده و به دریافت بازخوردهای آن در محیط کار تمایل دارند. لذت و رضایت شغلی و اتمام کار به نحو کامل، از مشخصه این اشخاص است. (Koelbel, 1991).

اصطلاح انگیزش نخستین بار از واژه لاتین (Move) که به معنی حرکت است گرفته شده؛ اما این واژه برای تعریف منظور ما در اینجا بسندۀ نیست و آنچه موردنیاز است، بیانی است که به اندازه کافی جنبه های گوناگون و جدایی ناپذیر فراگردی که بر پایه آن انسان ها فعالیت می کنند را پوشش دهد، انگیزش حالت درونی فرد است و رفتاری را در وی به وجود می آورد تا رسیدن به هدف مشخصی ممکن گردد (جهانیان، ۱۳۷۴).

عوامل انگیزشی شامل موارد زیر می باشد:

- ۱- ماهیت خود کار: این عامل به تنوع و یکنواختی، به آسانی و مشکل بودن خود کار اشاره دارد. به طوریکه احساس فرد شاغل را نسبت به انجام واقعی کار و اینکه کارها می تواند به صورت یکنواخت، متنوع، چالشی، ابداعی، لذت بخش، ساده و سخت انجام شود، اشاره دارد.

نگرش جدیدی که در ادبیات مربوط به مدیریت به انسان می شود، نگرش راهبردی است. به این معنا که انسان هم عامل کار و هم عامل خالق آن است، بنابراین نقش محوری در تحول سازمان دارد و تحولات عظیم سازمانی از توانمندی های نا محدود فکری این عامل سر چشمه می گیرد (رضائیان، ۱۳۸۴). میل با اراده انجام کار یا انگیزش، عامل اساسی در ایجاد تلاش ها و فعالیت های فرد یا افراد است، انگیزش یکی از ابزارهای مهم در القای کارکنان برای تولید نتیجه مؤثر و کارآمد و خلق محیط کاری مثبت و اجرای موفقیت آمیز برنامه های پیش بینی شده است (Bessell, 2012) برای افزایش بهره وری در سازمان نیاز به تأمین شرایط چندی احساس می شود که مهمترین آن عامل انسانی است. نیروی انسانی انگیخته برای انجام وظایف خود مهمترین عامل بهره وری است و انگیزش کارکنان نیز باعث افزایش سطح روحیه و رضایت شغلی کارکنان فراهم می آید. اما برای افزایش روحیه و رضایت شغلی کارکنان لازم است به اراضی نیازهای آنان در محیط کار توجه شود و تنها مدیرانی می توانند موجبات اراضی مراتب بالای کارکنان تحت نظرات خود را فراهم کنند که فضای روانی مناسب را در درون سازمان به وجود آورده باشد (قره خانی، ۱۳۸۵).

یک مدیر زمانی می تواند خوب کار کند که در کنند که چه چیزهایی در افراد انگیزش ایجاد می کند. یکی از رسالت های عمدۀ مدیریت در واقع تشخیص نیازهای کارکنان و افزایش این نیازها در جهت موقعیت یک سازمان است. هرزبرگ (1966) در نظریه انگیزش و بهداشت روانی اظهار می دارد نیازهایی را می توان معرفی کرد که از یک سو برای نیروی انسانی رضایت و کامیابی به وجود آورده و از سوی دیگر، فقدان رضایت، بی تفاوتی به وجود می آورد. در صورت رفع این نیازها شخص راضی

پرداخت می‌گردد. این عامل فقط به خود پول اشاره ندارد، بلکه به قابلیت تبدیل پول و امکاناتی اشاره دارد که می‌توانند هر کدام به نحوی نیاز خاصی را ارضاء کنند. مثلاً پول می‌تواند ایجاد امنیت کند و یا پایگاه و مقام و موقعیت را فراهم کند.

۴- روابط با همکاران: در این متغیر به ویژگی تعامل های بین فرد و سایر کارکنان سازمان اشاره می‌شود به طوری که روابط افراد با موفق، همتایان و زیردستان را شامل شده و ایجاد روابط انسانی صحیح باعث می‌شود که افراد از انزوا بیرون آمده و ضمن وابستگی به گروه کاری به استقلال می‌رسند.

۵- شرایط کاری: این عامل به حجم کار و شرایط فیزیکی مانند امکانات، ابزار، تسهیلات قابل دسترس برای انجام وظایف اشاره دارد.

۶- امنیت شغلی: به ثبات یا عدم ثبات سازمان، رهبران و دوران تصدی، مدیریت آنان و آینده شغلی فرد شاغل اشاره دارد (نائلی، ۱۳۷۳).

رضایت از نظر لغوی، به معنی خشنودی و پسند انبساط خاطر میل است. «رضایت شغلی یکی از عوامل بسیار مهم در موقوفیت شغلی است. رضایت شغلی عاملی است که باعث افزایش کارآیی و نیز احساس رضایت فردی می‌گردد». هر مدیری به نوعی در صدد افزایش رضایت شغلی در کارکنان مؤسسه خود می‌باشد (بخشی علی آبادی، ۱۳۸۳).

یکی از جنبه‌های رضایت شغلی که معمولاً نادیده انگاشته می‌شود، رابطه آن با سلامت کارگر یا کارمند است. پژوهش‌های زیادی نشان داده است که افراد ناراضی از شغل خود، مستعد ابتلاء به مرض‌های گوناگون هستند که دامنه این نوع بیماری‌ها از سردرد تا مرض‌های قلبی کشیده می‌شود. آخرین مطلبی را که باید درباره اهمیت رضایت شغلی ارائه کنیم پیرامون اثراتی است که این پدیده بر کل جامعه خواهد داشت. هنگامی که کارکنان و اعضای

۲- قدرت تصمیم گیری: به توانایی فرد جهت تصمیم گیری در امور مربوط به شغلش اطلاق می‌شود.

۳- تقدیر و باز شناسی: این متغیر طیف وسیعی از امور مثبت و منفی مربوط به شغل را در بر می‌گیرد و می‌تواند از هر کسی ناشی شود به طوری که پاداش و سرزنش، تشویق و تنبیه را شامل می‌شود. از یک طرف می‌تواند در فرد ایجاد انگیزه کرده و گرایش مثبتی را در وی به وجود آورد و از طرف دیگر کمبود آن ممکن است باعث ایجاد انگیزه و نگرش منفی در فرد شاغل شده به نحوی که ممکن است نارضایتی کمی را ایجاد کند.

۴- مسئولیت: به شرایطی اطلاق می‌شود که برای کنترل و نظارت بر فعالیت‌های خود فرد شاغل و یا افراد دیگر با شرایطی برای کنترل مسئولیت‌های جدید به کار می‌رود. در واقع، مسئولیت به قدرت و اختیارات سازمانی فرد اشاره دارد. این متغیر به وجود رابطه بین اختیاراتی که فرد دارد و آنچه را که بدان نیاز دارد می‌پردازد.

۵- امکان رشد و پیشرفت: این عنصر با تغییر واقعی پایگاه فرد در سازمان رابطه دارد که در واقع فرصت پیشرفت مهارت‌های حرفه‌ای را برای فرد شاغل مهیا می‌سازد. به عبارت دیگر، قرار دادن خطوط ترقیعی صحیح و معجاري ارتباطات مناسب می‌تواند زمینه را برای پیشرفت افراد فراهم سازد (نائلی، ۱۳۷۳).

عوامل بهداشتی شامل موارد زیر می‌باشد:

۱- سیاست و مدیریت: به اجرای صحیح خط مشی موجود در تدوین و اصلاح سیاست‌های گوناگون اشاره داشته و قوامین، مقررات و دستورالعمل‌های سازمانی را که کار تحت آنها انجام می‌گیرد شامل می‌شود.

۲- سرپرستی: به صلاحیت و شایستگی مدیر و تمايل او به تفویض اختیار، مشارکت دیگران، انجام ارزشیابی و اجرای عدالت اطلاق می‌شود.

۳- حقوق و مزایا: این متغیر به مزایایی اطلاق می‌شود که برای جبران کارکرد فرد شاغل از سوی سازمان

انگیزه های سالم یکی از ابزارهای سازنده در کاربرد صحیح منابع انسانی می باشد، بنابراین محقق در صدد آن است که دریابد آیا چه عواملی باعث افزایش نیازهای انگیزشی و بهداشتی کارکنان در جهت بهبود عملکرد آنها می شود. در واقع این پژوهش به دنبال پاسخگویی به این سوالات است که آیا کارکنان در شرایط موجود از رضایت شغلی و بهداشتی مناسب برخوردارند؟ آیا بین عوامل انگیزشی - بهداشتی و رضایت شغلی ارتباط وجود دارد؟ آیا بین عوامل انگیزشی - بهداشتی کارکنان فدراسیون های ورزشی تفاوت وجود دارد؟

روش شناسی تحقیق

روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی بوده و از نظر هدف جزء تحقیقات کاربردی می باشد. جامعه مورد مطالعه در این تحقیق شامل کلیه کارکنان ۲۲ فدراسیون ورزشی بودند. جامعه آماری این پژوهش را ۲۱۲ نفر تشکیل می دادند که با توجه به جدول مورگان تعداد ۱۳۶ نفر به طور تصادفی به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند.

با توجه به ماهیت این تحقیق از ۳ نوع پرسشنامه (اطلاعات شخصی و عامل انگیزشی و بهداشتی و رضایت شغلی) استفاده شده است. از بین ۲۰۰ پرسشنامه توزیع شده تعداد ۱۳۶ مورد در تجزیه و تحلیل آماری مورد استفاده قرار گرفت.

برای اندازه گیری عوامل انگیزشی و بهداشتی از پرسشنامه‌ای که به همین منظور توسط دانت و همکارانش در سال ۱۹۹۶ طراحی شده بود استفاده شد. این پرسشنامه که براساس نظریه هرزبرگ طراحی شده از پایایی ۹۶٪ برخوردار است. در کشور ما توسط عبدالکریمی به راهنمایی علاقه‌مند (۱۳۷۷) پیلوت شده و از پایایی ۸۶٪ برخوردار است.

برای تعیین رضایت شغلی از پرسشنامه معتبر رضایت شغلی (jDI) و کروم استفاده شده است. در پژوهش حاضر

سازمان از کار خود لذت می برند، زندگی خصوصی آنان (در خارج از سازمان) بهبود می یابد. بر عکس، یک کارگر ناراضی، نگرش منفی را با خود به خانه می برد (Marica, 2009).

قره خانی (۱۳۸۵) به بررسی رابطه عوامل انگیزشی و بهداشتی دییران ورزش دییرستانهای متوسط تهران براساس نظریه هرزبرگ پرداخت. برخی از نتایج این تحقیق به این شرح است: بین عوامل انگیزشی دییران مرد و زن تفاوت معنی داری وجود دارد. بین عوامل بهداشتی در دییران مرد و زن اختلاف معنی داری وجود ندارند. بین سن و عوامل انگیزشی و بهداشتی ارتباط معنی داری وجود ندارد.

کریمی (۱۳۸۶) در تحقیقی به بررسی عوامل انگیزشی و بهداشتی دییران ورزش هنرستانهای تربیت بدنی شهر تهران براساس نظریه هرزبرگ پرداخت. یافته های تحقیق نشان داد که بین عوامل انگیزشی و عوامل بهداشتی دییران ورزش اختلاف معنی داری وجود دارد. بین عوامل انگیزشی و شاخصهای فردی (سن، سابقه تدریس، وضعیت استخدامی، میزان درآمد، سطح تحصیلات) ارتباط معنی داری وجود ندارد. همچنین بین عوامل بهداشتی و شاخصهای فردی (سن، سابقه تدریس، وضعیت استخدامی، میزان درآمد، سطح تحصیلات) ارتباط معنی داری وجود ندارد و بین عوامل انگیزشی و عوامل بهداشتی دییران تربیت بدنی مرد و زن اختلاف معنی داری دیده نشد (کریمی، ۱۳۸۶).

نتایج تحقیق لی ما (۲۰۱۰) نشان داد که کارکنان در خصوص مسئولیت ها، میزان دسترسی به مطالب، رابطه با همکاران و همچنین کار خودشان دارای رضایت شغلی بوده و کمترین میزان رضایت شغلی در رابطه با سیاست های سازمان، سیستم مدیریت، شرایط نامساعد کاری و میزان حقوقشان به دست آمد (Li, Ma, 2010).

با توجه به اینکه ایجاد انگیزه بیشتر و جهت دهنده به

یافته‌های تحقیق

این بخش شامل دو بخش عمده می‌باشد که در بحث اول به ارائه توصیفی داده‌های بدست آمده می‌پردازد و در بخش دوم به ارائه نتایج استنباطی حاصل از پاسخ به فرضیه‌های تحقیق می‌پردازد.

یافته‌های تحقیق نشان داد ۲۷ درصد نمونه‌ها خانم‌ها و ۷۳ درصد نمونه‌های این تحقیق را مردان تشکیل می‌دهند. بیشترین میزان تحصیلات از بین نمونه‌های تحقیق با مدرک لیسانس به میزان ۴۳٪ و کمترین میزان مدرک دکتری ۱۶٪ است. میانگین سالهای خدمت نمونه‌های تحقیق در مردان ۱۷ سال و در زنان ۹/۹۱ سال می‌باشد که به طور کلی این میانگین ۱۵/۰۴ گزارش شده است. و در نهایت ۷۴/۲ درصد نمونه‌های تحقیق متاهل و ۲۵/۸ درصد مجرد بودند.

اعتبار پرسشنامه رضایت شغلی از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۳ بدست آمد.

برای تعزیزی و تحلیل آماری یافته‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. در بخش نخست نخست تعزیزی و تحلیل توصیفی یافته‌ها به صورت جداول توزیع فراوانی و نمودارها ارائه شده است. در بخش دوم ابتدا برای بررسی نرمال بودن داده‌ها از روش کولموگورو夫 اسمیرنوف و جهت تعزیزی و تحلیل استنباطی یافته‌ها و آزمون فرضیه‌ها از آزمون χ^2 مستقل برای بررسی معنادار بودن تفاوت بین نظرات دو گروه مردان و زنان استفاده شد. همچنین از ضریب همبستگی پرسون برای بررسی ارتباط بین متغیرهای تحقیق و تعزیزی و تحلیل فرضیه‌های تحقیق بهره گرفته است. کلیه تحلیل‌های آماری توسط نرم افزار spss صورت گرفته است.

جدول ۱. آماره‌های توصیفی عوامل انگیزشی آزمودنی‌ها (n=136)

عنوان	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف استاندارد
مسئولیت پذیری	۱/۷۵	۴	۲/۹۱۷	۰/۴۸۸
جنبه ذاتی کار	۱/۴۰	۴	۲/۸۵	۰/۲۹۴
پیشرفت در کار	۱/۷۵	۴	۲/۸۴۹	۰/۴۸۸
تقدیر و باز شناسی	۱/۶۷	۴/۳۳	۲/۹۲۸	۰/۵۳۲
قدرت تصمیم گیری	۱	۴	۳/۰۰۷	۰/۵۵
عامل انگیزش (کل)	۲/۱۲	۳/۶۵	۲/۸۸	۰/۳۲۵

شناختی (۲/۹۲۸) و کمترین میزان مربوط به جنبه ذاتی کار (۲/۸۵) می‌باشد..

همانگونه که در جدول شماره ۱. مشاهده می‌شود بیشترین میزان امتیاز بدست آمده در عوامل انگیزشی مربوط به قدرت تصمیم-گیری (۳/۰۰۷) و سپس تقدیر و باز

جدول ۲. آماره‌های توصیفی عوامل بهداشتی آزمودنی‌ها (n=13)

عنوان	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف استاندارد
حقوق و مزايا	۱/۷۵	۴	۲/۷۷۳	۰/۴۹۷
امنیت شغلی	۱	۵	۲/۹۶۶	۰/۷۴۳
خط مشی سازمان	۱/۶۷	۴	۲/۸۱۱	۰/۵۳۹

بررسی رابطه عوامل بر انگیزانده شغلی بر اساس مدل هرزبرگ ...

۰/۷۱۸	۲/۹۲۶	۴/۵	۱	شرایط کاری
۰/۵۴۳	۳/۰۰۲	۴/۳۳	۱/۱۳	روابط بین فردی
۰/۴۷۹	۲/۷۳۲	۴	۱/۶	سرپرستی
۰/۲۹۴	۲/۸۲۳	۳/۶۸	۲/۳۲	عامل بهداشتی (کل)

شرایط کاری (۲/۹۲۶) و کمترین میزان مربوط به سرپرستی (۰/۴۷۹) و حقوق و مزایا (۲/۷۳۲) می باشد. در کل نیز عامل بهداشتی میانگین ۲/۸۲۳ بدست آمد.

همانگونه که در جدول فوق مشاهده می شود بیشترین میزان بدست آمده از عوامل بهداشتی مربوط به عوامل روابط بین فردی (۳/۰۰۲)، امنیت شغلی (۲/۹۶۶) و

جدول ۳. آماره های توصیفی میزان رضایت شغلی آزمودنی ها

عوامل	حداقل	حداکثر	میانگین	افحراف استاندارد
کار	۱/۳۰	۵	۳/۸۴	۰/۸۲
سرپرست	۱/۷۵	۵	۴/۰۴۹	۰/۷۱۲
همکار	۱/۵۰	۵	۳/۸۳۲	۰/۸۶۶
ارتقاء	۱	۵	۳/۴۹۶	۱/۰۶۷
پرداخت	۱	۵	۳/۰۰۱	۱/۰۲۸
رضایت شغلی (کل)	۱/۸۲	۴/۹۸	۳/۶۵۴	۰/۶۹

همکار (۳/۸۳۲) و کمترین میزان به پرداخت (۳/۰۰۱) می باشد. به طور کلی نیز رضایت شغلی میانگین (۳/۶۵۴) از ۴ به دست آمد که نشان دهنده رضایت شغلی کارکنان است.

همانگونه که در جدول شماره ۳. مشاهده می شود بیشترین امتیاز رضایت شغلی کارکنان فدراسیون های ورزشی مربوط به سرپرست (۴/۰۴۹) سپس کار (۳/۸۴) و

جدول ۴. نتایج آزمون F رضایت شغلی کارکنان فدراسیون های ورزشی منتخب

P	F _{۵,۵۵}	محاسبه شده	مجذور میانگین	درجہ آزادی	مجموع مجذورات	بین گروہی
۰/۱۳۸	۱/۴۱۳		۱۵/۴۸	۲۱	۳۲۵/۰۸۲	بین گروہی
			۱۰/۹۵۴	۷۹	۸۶۵/۴۰۴	داخل گروہی
				۱۰۰	۱۱۹۰/۴۸۶	مجموع

بنابراین تفاوت معناداری بین میزان رضایت شغلی کارکنان فدراسیون ورزشی منتخب (۲۲ فدراسیون) مشاهده نشد.

همانگونه که در جدول فوق مشاهده می شود محاسبه شده کوچکتر از F جدول می باشد و P بدست آمده بزرگتر از ۰/۰۵ می باشد لذا فرض صفر رد نمی شود.

جدول ۵. نتایج آزمون پیرسون جهت ارتباط عوامل انگیزشی و بهداشتی با رضایت شغلی

عوامل	رضایت شغلی(سطح معناداری)
عامل انگیزشی	-۰/۱۹
مسئولیت پذیری	-۰/۰۶
جنبه ذاتی کار	-۰/۲۰
تقدیر و باز شناسی	-۰/۰۶
قدرت تصمیم گیری	-۰/۱۹
عامل بهداشتی	-۰/۰۶۹
حقوق و مزايا	۰/۱۳۴
امنیت شغلی	-۰/۰۶
خط مشی سازمان	۰/۱۴۲
شرایط کاری	۰/۰۶۲
روابط بین فردی	-۰/۰۵۴
سرپرستی	-۰/۱۰۳

بین عوامل بهداشتی و رضایت شغلی نیز ارتباط معنی داری مشاهده نشد.

همانگونه که در جدول شماره ۵ مشاهده می شود در هیچ کدام از عوامل انگیزشی با میزان رضایت شغلی کارکنان تفاوت در سطح ۰/۰۵ مشاهده نگردید و همچنین

جدول ۶. نتایج آزمون t استیودنت مستقل جهت مقایسه رضایت شغلی کارکنان زن و مرد

نتیجه	p	t	اختلاف میانگین	تست لیونس		زنان
				P	f	
تفاوت معنی دار است	۰/۰۴	۲/۰۳	۰/۳۰۷	۰/۵۱۷	۰/۴۲۳	مردان

همانگونه که در جدول فوق ملاحظه می گردد بین میزان رضایت شغلی کارکنان زن و مرد با سطح معناداری ۰/۰۴ تفاوت معنی دار مشاهده گردید. که نشان می دهد رضایت شغلی، کارکنان زن نسبت به کارکنان مرد از میزان بیشتری برخوردار است.

جدول شماره ۷. نتایج آزمون t مستقل جهت مقایسه عوامل بهداشتی و انگیزشی کارکنان زن و مرد

نتیجه	p	t	اختلاف میانگین	تست لیونس		عوامل بهداشتی
				P	F	
تفاوت معنی دار نیست	۰/۴۴	۰/۷۷	۰/۰۴۶	۰/۱۴۲	۲/۱۸	زنان
						مردان
						عوامل انگیزشی
تفاوت معنی دار نیست	۰/۱۹	۱/۳۰۹	۰/۸۴۳	۰/۳۸	۰/۷۷	زنان
						مردان

صاحب الزمانی (۱۳۷۵) و شکیبایی (۱۳۸۶)، که ارتباط معنی داری بین عوامل بهداشتی و رضایت شغلی یافتند مغایرت دارد. به طور کلی می توان گفت که عوامل بهداشتی مانند روابط بین فردی، امنیت شغلی، سرپرستی، شرایط کاری و ... در کارکنان فدراسیون های ورزشی ایران باعث رضایت شغلی آنها نمی گردد البته از بین عوامل با توجه به یافته های تحقیق، عامل حقوق و مزايا اندکی باعث رضایت شغلی می گردد.

از دیگر نتایج این تحقیق میزان رضایت شغلی کارکنان زن و مرد بود که در این پژوهش مشخص شد تفاوت معناداری بین رضایت شغلی زنان و مردان در کار وجود دارد که رضایت کارکنان زن نسبت به مردان از میزان بیشتری برخوردار است. این یافته ها با نتایج تحقیق اصیلی (۱۳۷۸) همخوانی داشته و با نتایج تحقیقات نوربخش (۱۳۷۶) و بوربک (۲۰۰۹) مغایرت دارد.

در هر صورت یافته های این تحقیق نشان داد که زنان و مردان جامعه آماری مورد بررسی در عواملی مانند همکار تفاوت معناداری دارند. و در سایر عوامل رضایت شغلی همچون کار، سرپرست، ارتقا و پرداخت تفاوت معناداری مشاهده نگردید.

همچنین با توجه به نتایج بدست آمده، بین عوامل بهداشتی کارکنان زن و مرد تفاوت معناداری دیده نشد این نتیجه با یافته های، مارجولین^۳ (۲۰۰۶) و اسمیت (۲۰۰۹)، همخوانی داشته ولی با نتایج اصیلی (۱۳۷۹) و پتیساواراس (۲۰۱۰) مغایرت دارد بنابراین می توان گفت که عوامل بهداشتی در مقایسه با رضایت شغلی نقش کمتری در ایجاد تفاوت بین زنان و مردان داشته است.

همانگونه که در جدول شماره ۷. مشاهده می شود تست لیونس واریانس بین دو گروه را به اثبات می رساند و آزمون t نشان می دهد بین میزان عوامل بهداشتی زنان و مردان تفاوت معناداری وجود ندارد. بنابراین فرضیه صفر رد نمی شود. همچنین این آزمون نشان می دهد بین میزان عوامل انگیزشی زنان و مردان تفاوت معنی داری وجود ندارد. هر چند تا اندازه ای خیلی ناچیز این میزان در مردان بیشتر از زنان می باشد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج این پژوهش نشان داد که عوامل انگیزشی مربوط به قدرت تصمیم گیری و سپس تقدیر و بازشناسی بیشترین میزان انگیزش را در کارکنان ایجاد می کنند این یافته ها با نتایج تحقیق نائلی (۱۳۷۳) که موقفيت و مسئولیت را به عنوان عوامل انگیزشی و پیشرفت و شناخته شدن را در ایجاد رضایت عامل کلیدی معرفی می کند همانگ نمی باشد. همچنین عوامل بهداشتی مربوط به عوامل روابط بین فردی، امنیت شغلی و شرایط کاری بیشترین و سرپرستی و حقوق و مزايا کمترین میزان را در عوامل بهداشت کارکنان ایفا می کنند.

با توجه به نتایج بدست آمده می توان گفت بین عوامل بهداشتی و رضایت شغلی ارتباط معنی داری وجود ندارد و در بین عوامل، تنها حقوق و مزايا با همکار ارتباط معنی داری به دست آمد که این یافته ها با نتایج تحقیقات، لی ما^۱ (۲۰۱۰)، بهبهانی (۱۳۷۵)، کریمی کلیمانی (۱۳۷۷) که ارتباط معنی داری بین عوامل بهداشتی و رضایت شغلی نیافتند مطابقت دارد. ولی با نتایج، جهانیان (۱۳۷۴)،

شغلی مربوط به فدراسیون‌های والیبال ورزش‌های روتاستای و عشايري، و نجات غريق می‌باشد.

بطور کلی از نتایج این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که در هر سازمانی مانند فدراسیون‌های ورزشی آگاهی از عواملی که باعث انگیزش کارکنان شده و عواملی که از آنان جلوگیری می‌کنند حائز اهمیت زیادی می‌باشد. فدراسیون‌های کشور به عنوان سکاندار‌های اجرایی ورزش قهرمانی کشور می‌بايست از نیروی انسانی توانایی برخوردار باشند. نتایج هر چند نشان داد که کارکنان از روابط کاری و امنیت شغلی خود راضی بوده اند اما در ارتباط با سرپرستی و حقوق و مزايا احساس نارضایتی نموده اند و این می‌تواند از کارایی آنها بکاهد همچنین جنبه رضایت ذاتی کار در کارکنان دارای کمترین امتیاز بوده است که این مورد می‌تواند انگیزه کاری افراد را که نیروی محرك فدراسیون‌ها می‌باشند را کاهش دهد از این رو پیشنهاد میگردد فدراسیون‌های ورزشی کشور با ارائه راهکارهای موارد انگیزشی و بهداشتی که کارکنان از آن احساس نارضایتی می‌کنند بهبود بخشند و در نهایت اميد می‌رود تا این نتایج مورد استفاده مدیران و برنامه ریزان فدراسیون‌های ورزشی کشور قرار گیرد.

از نتایج دیگر این تحقیق عدم تفاوت معنادار بین میزان عوامل انگیزشی زنان و مردان می‌باشد هرچند تا اندازه‌ای ناچیز این میزان در مردان بیشتر از زنان می‌باشد این یافته‌ها با نتایج سرداری (۱۳۸۰) همخوانی نداشته ولی با تحقیقات نوربخش (۱۳۷۶)، کریمی (۱۳۸۶) یکسان می‌باشد، در بررسی عوامل انگیزشی بین عوامل انگیزشی مردان و زنان کارمند فدراسیون‌های ورزشی در هیچ یک از عوامل تفاوت معناداری مشاهده نشده این عوامل عبارت بودند از مسئولیت پذیری، جنبه ذاتی کار، پیشرفت در کار، تقدیر و بازشناسی و قدرت تصمیم‌گیری.

از نتایج دیگر تحقیق این است که بیشترین امتیاز رضایت شغلی کارکنان فدراسیون‌های ورزشی مربوط به سرپرستی و سپس ماهیت کار و کمترین میزان آن مربوط به، پرداخت می‌باشد به طور کلی نیز رضایت شغلی با میانگین (۳/۶۵۴) از ۴ به دست آمد و نشان دهنده رضایت شغلی کارکنان فدراسیون‌های ورزشی در کشور می‌باشد. همچنین نتایج آزمون نشان داد بین میزان رضایت شغلی کارکنان فدراسیون‌های ورزشی منتخب (۲۲ فدراسیون) تفاوت معناداری وجود ندارد و مشاهده گردید بیشترین میزان رضایت شغلی مربوط به فدراسیون اسکیت، فوتبال، آمادگی جسمانی می‌باشد و کمترین میزان رضایت

منابع

- اصیلی، غلامرضا. (۱۳۷۸). بررسی انگیزه‌های شغلی پژوهشگران بر اساس نظریه دو عاملی هرزبرگ در پژوهشگاه نیرو، پایانame کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد، تهران مرکز.
- بخشی علی آبادی، حمید. (۱۳۸۳). بررسی ایجاد انگیزش شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، مجله آموزش در علوم پزشکی.
- بهبهانی، غلامرضا. (۱۳۷۵). بررسی تحلیلی تئوری دو عاملی هرزبرگ در میان اعضای هیات علمی شیراز و علوم پزشکی شیراز، پایانame کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز.

- جهانیان، رمضان. (۱۳۷۴). بررسی رضایت شغلی دبیران بر مبنای نظریه هرزبرگ در مدارس راهنمائی شهرستان دامغان، پایانمه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم.
- رضایان، علی. (۱۳۸۴). انتظار عدالت و عدالت در سازمان، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها.
- سرداری، صدیقه. (۱۳۸۰). بررسی و مقایسه میزان رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد و دولتی زنجان بر اساس نظریه هرزبرگ، پایانمه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم.
- شکیایی، مریم. (۱۳۸۶). ارتباط بین انگیزش و دلستگی شغلی کارکنان تربیت بدنی استان قزوین، پایانمه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران.
- صاحب الزمانی، محمد. (۱۳۷۵). بررسی رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد های مستقر در تهران، پایانمه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد.
- قره خانی، حسن. (۱۳۸۵). بررسی رابطه عوامل انگیزشی و بهداشتی دبیران ورزش دیبرستان های متوسطه شهر تهران بر اساس نظریه هرزبرگ، پایانمه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.
- کریمی، ندا. (۱۳۸۶). بررسی عوامل انگیزشی و بهداشتی دبیران ورزش هنرستان های تربیت بدنی شهر تهران بر اساس نظریه هرزبرگ، پایانمه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران.
- کریمی کلیمانی، فریبا. (۱۳۷۷). انگیزه های کاری کارشناسان و کاردانان ورزشی شاغل در سازمان تربیت بدنی مرکزی و استان تهران بر اساس نظریه مازلو، پایانمه کارشناسی ارشد، مرکز آموزش تربیت مریبی.
- نائلی، محمد علی. (۱۳۷۳). انگیزش در سازمان ها، انتشارات دانشگاه شهید چمران، اهواز.
- نور بخش، مهوش. (۱۳۷۶). بررسی انگیزش شغلی اعضای هیات علمی دانشکده های تربیت بدنی سراسر کشور بر اساس نظریه هرزبرگ، رساله دکتری، تهران، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران.
- Bessell, I., Dicks, B., Wysocki A., Kepner, K., (2012). Undestanding motivation: an effective tool for managers. Univercity of Florida Institute of Food and Agricultural Sciences. [cited 2004 sep10]. Available from: <http://edis.ifas.ufl.edu/pdffiles/HR/HR01700.pdf>
- Burbeck, R., Coomber, S., Robinson, SM., Todd, C., (۲۰۰۹). Occupational stress in consultants in accident and emergency medicine: a national survey of levels of stress at work. Emerg Med J; 19(3): 234
- Koelbel, PW., Fuller, SG., Misener, TR., (1991). An explanatory model of nurse practitioner job satisfaction. J Am Acad Nurse Pract; 3(1): 17-24.
- Li, Ma., Shnanghog, Qi., (2010). Customer satisfacation and service system based on Motive- hygiene thory, Social and Behavior Scienes.
- Marica, M., Elise, D., ANTIA, j., Van der, K., (2009). Component structure of job satisfaction based on Herzberg ,s theiry.
- Marjolein, D., Pham, V., Tim, M., (2006). Identifying factors for job motivation of rural health workers in north Vietnam, Human Resources for Health.
- Patsiaouras, A., (2010). Person-centered support and athletes motvation for performane. Perceptual motor skills. Vol 106. No. 3. Pp. 849-858.
- smith, Tom, W., (2009). Job satisfaction in the United Ststes, ORC/ University of chicago, APRL 17.

study of Principle of triggers jobs based on job Satisfaction (Herzberg model) and sports federation

Morteza Rezaei Soufi^{1*}, Abbas Shabani²

(Received: 2 August 2013)

Accepted: 23 October 2013)

Abstract

This study has been attempted to investigate job-motivating factors based on job satisfaction (Herzberg model) and sports federation. The method employed in this research was descriptive that was conducted in the field. The population of the study was 22 personnel of sports federation that 136 of these members were selected randomly as the sample. The instruments used in this study are three kinds of questionnaires (personal information, healthy and motivated factors, and job satisfaction). The validity of the motivated factors, and job were 86% and 83%, respectively. It was shown that (H was indicated) an acceptable reliability. After data collection with descriptive method, Kolmograph-Smirnov test, T-independent and Pearson's correlation coefficient were used to achieve the purpose of this research. Research findings indicate that in motivational factors domain, decision power and in healthy factors domain, interpersonal relationship had a high score, and also the analytical data showed that there was no significant difference between the various scales of job satisfaction as well as federation in relation to motivational and healthy factors with job satisfaction of federation. Finally, it was found that female personnel were more satisfied than male personnel. However, there was no significant difference between motivational and healthy factors among males and females..

Keywords

motivational factors, healthy factors, federation, Herzberg model, job Satisfaction.

1. Assistant Professor in Sport Management, Payame Noor University, I.R. of Iran
2. PhD Candidate in Sport Management, Payame Noor University I.R of Iran

Email: morrsoufi@yahoo.com